

Tekniska nämnden

Svar angående kollektivtrafik i Program för området Kilen och omgivande gaturum

Förslag till beslut

- Tekniska nämnden beslutar att godkänna Kollektivtrafikenhetens svar till samrådshandling för Program för området Kilen och omgivande gaturum, MBN 2022/131.

Sammanfattning

I programområdet Kilen i Visby, mellan Söderväg och Stenkumlaväg, planeras för utökad bebyggelse med bostäder och verksamheter. Inom hela programområdet uppskattas cirka 33 000 BTA kunna tillskapas, vilket till exempel skulle kunna innebära 250 nya bostäder och 8 000 kvm BTA verksamheter.

Det ligger två busshållplatser på Stenkumlaväg, precis intill planområdet. Programmet föreslår inga förändringar för kollektivtrafik inom ramen för programmet, men Kollektivtrafikenheten bedömer att ombyggnad av hållplatser måste tas med i programmet och planeringen av det omgivande gaturummet. De två hållplatserna i området är inte tillgänglighetsanpassade.

Om busshållplatsernas placering och utrymmesanspråk inte kommer med i programmet och i planeringen av gaturummet riskerar det att starkt försvåra tillgänglighetsanpassning av busshållplatserna, genom att det utrymme som hållplatserna kräver ”byggs bort”. Att i efterhand, när gaturummet redan är byggt, bygga till tillgänglighetsanpassade hållplatser riskerar att bli mycket svårt och mycket dyrt. För att säkerställa en god utformning av hela gaturummet, där hållplatserna ingår, är det bäst att planera för ombyggnad av hållplatserna redan i programmet för Kilen och omgivande gaturum, samt i efterföljande trafikutredning.

Kollektivtrafikenheten bedömer att följande förändringar behöver tas med i programmet för Kilen och omgivande gaturum:

1. Hållplats Tallundsgatan tillgänglighetsanpassas enligt målen i Trafikförsörjningsprogram 2024-2033, beslutat i TN 2023-11-23, med standard enligt hållplatshandboken, antagen i TN 2023-02-21,
2. Hållplats ÖB tas bort enligt planeringen för nytt stadslinjenät i Visby, beslutat i TN 2023-03-28,

3. En ny hållplats skapas utmed Söderväg, i anslutning till området Kilen, då utbyggnaden av bostäder och verksamheter i Kilen gör det önskvärt att också knyta området till de busslinjer som trafikerar Söderväg.

Kollektivtrafikenheten anser att eftersom ombyggnaderna av hållplatserna förädlas av exploateringen av Kilen, bör exploateringen finansiera ombyggnaden av hållplatserna.

Bedömning

Huvuddelen av hållplatserna i Visby har en låg standard och är inte tillgänglighetsanpassade. Trafikförsörjningsprogrammet och hållplatshandboken ställer krav på ombyggnad och tillgänglighetsanpassning av hållplatser. Det gäller även hållplatserna på Stenkumlaväg. I programmet för Kilen ingår ombyggnad av gaturummet på Söderväg och Stenkumlaväg, och det mest kostnadseffektiva är att bygga om hållplatserna i samband med detta.

För att hållplatserna ska bli tillgänglighetsanpassade krävs att hållplatsernas på- och avstigningsytor är skilda från anslutande gång- och cykelväg. För att få plats med detta krävs att behovet av ombyggnad erkänns i programmet och att placering och utformning utreds vidare i kommande planarbete och trafikutredning. Kompromisser mellan gaturummets olika delar kan behöva göras, då gatubreddens är begränsad. Detta kan även beröra hållplatserna.

Trafikförsörjningsprogrammet kräver att 95 procent av hållplatser med minst ett hållplatsläge med fler än 20 dagliga påstigande ska vara anpassade för personer med funktionsnedsättning senast år 2033. Etappmål 70 procent år 2027. (nuläge 26,7 procent 2022). Både Tallundsgatan och ÖB räknas till dessa.

Tallundsgatan och ÖB

Längs Stenkumlaväg ligger hållplatserna Tallundsgatan och ÖB, som båda angränsar till Kilen. Hållplatserna trafikeras av både stadstrafik och regionbusstrafik. I det nya stadsbusslinjenätet ska hållplatserna trafikeras av nya stadsbusslinje 2.

Hållplatserna ligger mycket nära varandra, på omkring 200 meters avstånd. För att möta det nya stadslinjenätets krav på korta körtider och snabb tillgänglighetsanpassning av hållplatser föreslår Kollektivtrafikenheten att hållplats ÖB tas bort i samband med att hållplats Tallundsgatan tillgänglighetsanpassas. Borttagning av ÖB är med i de underlag som presenterades till Tekniska nämnden och Kollektivtrafikberedningen inför beslut 28 mars 2023. Att förvaltningen föreslår att just ÖB tas bort beror på att avstånden mellan hållplatserna på Stenkumlaväg och nya stadsbusslinje 2 ska bli jämna. Hållplats ÖB ligger också dåligt till i en kurva.

Tallundsgatan och ÖB har ungefär lika många påstigande (omkring 20 påstigande/vardag). Om ÖB tas bort kan man räkna med att resandet på Tallundsgatan dubblas. Till det kommer den resandeökning som kan väntas av utbyggnaden av Kilen. Även med en försiktig uppskattning innebär det att Tallundsgatan kommer att ha över 50 påstigande om dagen. Detta gör att Tallundsgatan förutom väderskydd också kommer att behöva tillgång till väderskyddad cykelparkering i närheten, enligt kraven i hållplatshandboken.

Ny hållplats utmed Söderväg

Den kraftiga ökningen av bostäder och verksamheter i området Kilen som föreslås i programmet gör att det är lämpligt att anlägga en ny hållplats utmed Söderväg, i anslutning till Kilen. Söderväg ska trafikeras av nya stadsbusslinje 3. Man kan också

räkna med att linje 10 ska trafikera hållplatsen, utifrån målen att rätta ut busslinjer i trafikförsörjningsprogrammet. En ny hållplats här ger Kilen tillgång till två stadsbusslinjer och regionbusslinjerna på både Söderväg och Stenkumlaväg.

En ny hållplats på Söderväg kan lämpligen anläggas mellan gatorna Lothargatan och Tallundsgatan. Hållplatsen bör byggas som en körbanehållplats med tillgänglighetsanpassade plattformar. Enligt hållplatshandboken bör även väderskydd finnas på hållplatsen, men gaturummet är begränsat och det kan bli svårt att rymma väderskydd. Det är möjligt att det också bör finnas väderskyddad cykelparkering i anslutning till hållplatsen, detta behöver utredas närmare. Placering och utformning av hållplats bör dock utredas vidare i kommande planarbete och trafikutredning.

Minimimått tillgänglighetsanpassade hållplatser

- Två hållplatslägen och plattformar per hållplats, på vardera sida av vägen.
- Plattformens längd: 15 meter (en busslängd).
- Bredd på fri yta framför väderskydd: 1,8 meter (för på- och avstigning med rullstol, rullator och barnvagn samt för att snöröjningen ska komma åt).

Beslutsunderlag

1. Program för Kilen och omgivande gaturum, MBN 2022/131, 2023-11-08.
2. Tjänsteskrivelse 2023-12-20.
3. Trafikförsörjningsprogram 2024-2033, TN 2023/3154, 2023-11-23, § 243.
4. Hållplatshandbok för Kollektivtrafiken, TN 2023/89, 2023-02-21, TN § 47
5. Stadslinjenät Kollektivtrafik, TN 2023/540, 2023-03-28, § 73.

Teknikförvaltningen

Patric Ramberg
Teknisk direktör

Skickas till
Registrator MBN